

ÅRSSKRIFT

Danske Naturister 2021

Tema: Nøgenhed og skam

Indhold

Forord.....	2
Blufærdighed.....	4
I paradiset er vi nøgne.....	8
Nøgenhed i kunsten – og udenfor.....	10
Rystende at DR lærer syvårige om køn og sex.....	12
Samfundets spejl.....	13
Hvad siger loven?.....	14
Aktivitetsliste 2020.....	15

Forsidebilledet er Wilhelm Marstrands 'Eva frister Adam', KMS 3172, Statens Museum for Kunst, skånsomt redigeret af c2reklame

Årsskrift 2021 er udgivet af Danske Naturister
ISSN 2597-1611 ISSN 2597-162X

Ansvarshavende redaktør:
Torben Larsen

Redaktion:
Torben Larsen
Mette Duekilde

Layout og tryk:
www.c2reklame.dk

www.naturister.dk
info@naturister.dk

For mig er nøgenhed ikke noget skamfuldt, hvilket er en fordel som naturist, men der kan ligge en udfordring i at sætte grænser for sig selv i forhold til det omgivende samfunds tolerance.

-Jeg føler mig påtvunget andres nøgenhed!
-Jeg føler mig krænket på min seksualitet!

To udsagn, man ofte hører fra modstandere af den utilslørede nøgenhed. Et fællestræk for disse ytringer er opfattelsen af nøgenhed som noget seksuelt. Hvis denne fordom blev fjernet, faldt rationalet for begge udsagn til jorden. Man ville måske nok stadig føle nøgenheden påtvunget i og med, at man ikke havde mulighed for at undgå den, men udfordringen ville nu ikke længere være større end at møde en person i gummistøvler – et syn, nok de færreste ville opfatte som et problem! 'Problemet' ville være reduceret til et spørgsmål om tilvænnning, altså at vænne sig til synet af nøgne kroppe i offentligheden. Velsagtens et æstetisk anliggende.

Forord

af Formand for Danske Naturister, Torben Larsen

Nøgenhed i det offentlige rum har til alle tider vakt opstandelse i såkaldt civiliserede samfund. Grunden er til at få øje på: Den indgroede opfattelse af nøgenhed som noget seksuelt og dermed intimt og meget privat. Noget, man skal værne om og ikke dele med uvedkommende. Set i det lys virker en blottelse af kønsdele pinlig og primitiv, vel nærmest dyrisk.

At træde ned fra civilisationens piedestal på denne måde anses af det omgivende samfund som et stort tab af værdighed, især hvis det sker gennem tvang. I Romeriget blev de korsfæstede ydmyget ved at blive hængt nøgne op på korset, i senmiddelalderen måtte misdædere ofte lide den tort at løbe spidsrod nøgne gennem byens gader, og nazisterne beordrede kz-fanger afklædt.

Historien er rig på eksempler på, hvordan mennesker er blevet fornæret ved at blive klædt af til skindet og udstillet i fuld offentlighed.

Når nøgenheden derimod eksponeres ad frivillighedens vej, som tilfældet er med naturister, stiller sagen sig noget anderledes. Samfundet har ganske vist den samme holdning: Nøgenhed i det offentlige rum er skamfuldt. Men til forskel fra den tvangspåførte nøgenhed føler naturisten ingen skam, og nøgenheden er derfor i naturistens øjne ingen ydmygelse. Samfundet må følgelig opfatte naturistens nøgenhed som en provokation og et angreb på dets normer og værdier.

Praktisering af den nøgne livsstil bibringer naturisten stor livsglæde. At realisere sig selv som et sanseligt menneske er vigtigt for lykkefølelsen.

-Jamen I naturister har jo dertil indrettede campingpladser, hvor I kan finde livsglæden, så hvorfor belemre os andre med jeres nøgenhed?

For det første er det vigtigt at slå fast, at vi ikke ønsker at krænke nogen med vores nøgenhed, og at vores nøgne adfærd ikke er ekshibitionistisk eller på anden måde knyttet til noget seksuelt! Men at udleve denne uskyldige tilbøjelighed alene på dertil indrettede steder bekræfter jo netop modstanderne i den fejlagtige opfattelse, at vores nøgenhed er fordækt og som følge heraf bør henvises til reservater. Vi skal spille med åbne kort og vise omverdenen, at vores nøgenhed er asexuel og ganske ufarlig for såvel beskueren som for den nøgne selv.

Dette vil selvfølgelig blive opfattet som en provokation, men med Lars von Triers ord:

- Jeg er overbevist om, at provokationer er meget vigtige – navnlig i et demokrati.
- Politisk korrekthed er det farligste, man kan forestille sig, fordi ingen sætter spørgsmålstejn ved noget. Og så går alting i stå.

Jeg føler mig fristet til at tilføje, at naturistens provokation dog kun virker efter hensigten, hvis de provokerede får kendskab til formålet med provokationen. Vi provokerer som nævnt ikke for provokationens skyld, men for at skabe forandring.

I dette årsskrift sætter vi fokus på 'Nøgenhed og skam'. Her kan man blandt meget andet læse om, at undersøgelser har vist, at opfattelsen af den nøgne krop som noget skamfuldt ikke er universel, altså at den kropslige blufærdighed ikke er en del af den menneskelige natur, men er tillært og funderet i kulturen!

Det burde derfor være muligt igen at ændre holdningen til den nøgne krop, som vi så det i 70'erne. Dengang var formålet ganske vist et andet; her var det et spørgsmål om seksuel frigørelse, nu 'nøjes' vi med kroppens frigørelse.

Det kan undre, at et oplyst samfund som det danske stadig ser den asexuelle nøgenhed i det offentlige rum som en trussel mod fællesskabet. Trusselsbilledet er jo en tom skal, hvor det manglende indhold fører til absurditeter og misforståelser. Er det f.eks. ikke besynderligt, at vi er fuldt berettiget til, ned til mindste detalje, at beskrive udseendet af selv de mest intime dele af kroppen, mens det at vise selvsamme in natura er uacceptabelt? Og hvad med kunsten? Her trives nøgenheden i bedste velgående og er fuldt acceptabelt, men uden for teatrets eller museets fire vægge er nøgenheden bestemt ikke velset.

Hvad er forskellen? På museet og i teatret er man forberedt på synet af nøgenhed. Man ved, hvad man går ind til. Udenfor er nøgenheden overraskende og føles derfor påtvunget, hvilket hos nogle desværre afføder en ureflekteret krænkelser. Fordommen styrer!

Naturismens største udfordring må derfor være at overbevise omverdenen om, at nøgenhed og seksualitet ikke hænger uløseligt sammen. At det faktisk er muligt at færdes nøgen uden at have seksuelle motiver.

Dette ville kunne give, om ikke en forståelse, så dog en accept af vores livsstil.

God fornøjelse med læsningen!

*Konflikter
udspringer af
fordomme,
og naturister
tillægges
bevæggrunde,
de ikke har*

Blufærdighed

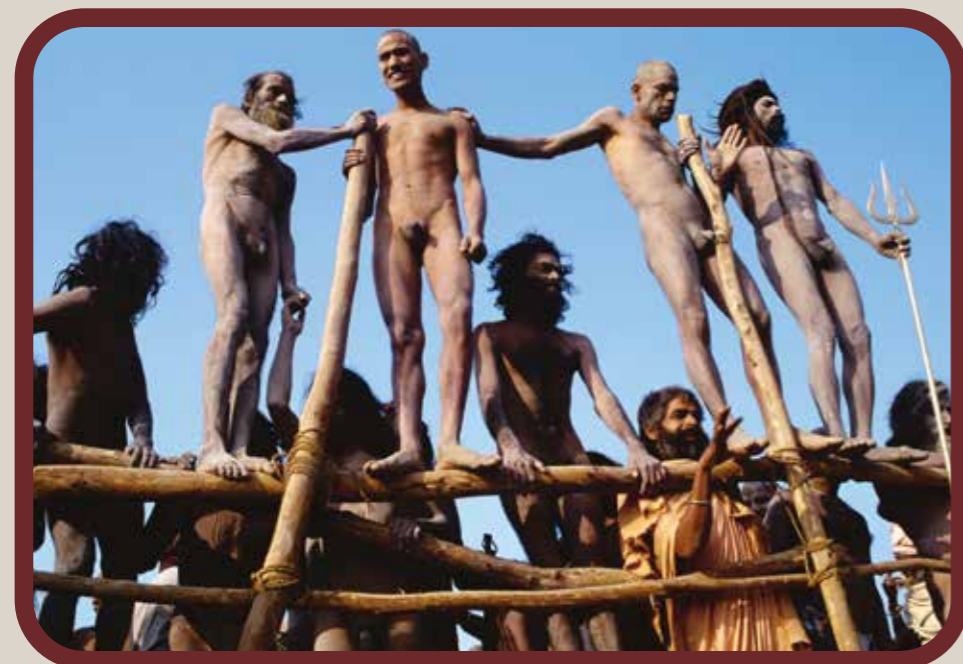
af Maj Munk Madsen, cand.scient i idræt og psykologi

De fleste af os har prøvet det. At vågne med et sæt badet i sved men i lettelsens erkendelse over, at kollegaernes hån og latterliggørelse blot tog udgangspunkt i et mareridt. En drøm, hvori vi i farten har glemt at trække i tøjet og først sander dette, når kollegaerne, akkurat som i H.C. Andersens folkekære eventyr, peger på os og grinende konstaterer: "Han har jo ikke noget tøj på". Følelsen af forlegenhed når at forplante sig som en blussende ild i kroppen, inden vi med hjertebanken slår øjnene op.

Kultur eller natur

Den skamfulde oplevelse af at have blottet vores inderste og mest sårbare, er et resultat af vores kropslige blufærdighed. Resultatet af en kulturel moralisering. Når vi undersøger blufærdighed, bliver det nemlig hurtigt tydeligt, at vi har med et kulturelt fænomen at gøre. Det er blandt andet antropologiske studier, der vidner herom, og således punkterer myten om, at vi fødes med en iboende nøgenskam.

I det nordlige Indien lever det hinduistiske og meget traditionsbundne stammefolk Sadhuerne. Folket efterstræber at leve en asketisk tilværelse og tager derfor afstand fra enhver form for materialisme og selviscenesættelse, hvorfor størstedelen af dem praktiserer social nøgenhed. Hos Naga Sadhuerne bliver de unge formanet om, at den nøgne krop er symbol for en ren livsførelse, og de udviser ingen skam forbundet med det at være blottet. Den afklædte krop illustrerer en hyldest til naturen, ligesom det også udgør en markør for det sunde og mådeholdne liv. På samme vis findes der folkefærd på fjerntliggende øer og i jungler, afskåret fra civilisationen, som stadig lever uden nogen former for påklædning. I bestemte stammekulturer betragtes det at dække sig til ligefrem som et udtryk for begær, hvorfor det i disse kulturer har været kutyme for prostituerede at signalere deres gunst ved at tage tøj på.

'De hellige mænd, sadhuerne, under Kumbh Mala festivalen i Allahabad, Uttar Pradesh, Indien. Foto: Robert Harding Picture.'

Hvorfor skammer vi os?

Et fællestræk for kulturer, der praktiserer social nøgenhed, er som beskrevet, at de lever isoleret fra civilisationen og den moderne verden. De er derfor heller ikke underlagt samme normer og moral, som er gældende i civiliserede samfund. Civilisationens kropsdisciplinerende effekt finder ganske enkelt ikke sted i de småprimitive nøgenkulturer, og dette er der en fornuftig forklaring på. Vi mennesker formår nemlig kun at omgås i folkefærd og kulturer bestående af millioner individer, fordi vi bestrider en evne til

"Hos Naga Sadhuerne bliver de unge formanet om, at den nøgne krop er symbol for en ren livsførelse"

De primitive nøgenkulturer modbeviser altså traditionelle opfattelser af, at kropslig blufærdighed er en del af den menneskelige natur. De kulturelle forskelle, i måden vi ser på nøgenhed, understøtter, at skammen tværtimod er forankret i og betinget af kulturen. Havde blufærdigheden været funderet i vores biologi, da havde vi ikke set disse kulturelle afvigelser, men i stedet en universel blufærdighed.

at acceptere en gensidig afhængighed og dermed også et fælles sæt spilleregler. Vi vil gerne efterleve flokkens krav for ikke at blive udstødt, men evolutionært er vi simpelthen ikke gearet til at forholde os til så store og abstrakte fællesskaber, som globaliseringen medfører. Netop af denne grund er forskellige former for social kontrol også en væsentlig betingelse for et velfungerende samfund. Her er skam et væsentligt redskab til at guide vores adfærd i bestemte kontekster. Med andre ord, så har de krav og restriktioner, som er pålagt vores adfærd i det offentlige rum, en social funktion. En måde at sikre den sociale orden på, kan være at fjerne fristelser og indføre forbud mod dét, der får folk til at slække på deres hæmninger. Nøgenskammen bundes således i en afstandtagen fra det dyriske, det ukontrollerede og det hæmningsløse i mennesket. Den nøgne krop er blevet behæftet med skam i frygt for dens æggede egenskaber og medfølgende udyder, som kan anses for at udgøre en trussel mod fællesskabet.

Fra påbud til følelse

I vestlige lande er der en generel konsensus om, at vi bør færdes påklædt i offentlige sammenhænge. Skønt at det ikke er et lovbrud i Danmark at være nøgen i det offentlige bybillede, så påbyder sociale normer alligevel, at vi er anstændigt klædt på, når vi bevæger os uden for hjemmets fire vægge. Men hvem er det, der dikterer og håndhæver disse uskrevne regler? Hvordan fastholdes skammen over noget så naturligt som at være nøgen hos størstedelen af befolkningen? Fra tid til anden ændrer samfundets moral sig. I nyere moderne tid er der et enormt pres på en ungdom, der oplever at skulle kunne leve op til de kropsidealer, der formidles gennem sociale medier som Instagram, Facebook og TikTok. Modsat tidligere generationer, der mest skulle forholde sig til den perfekte krop hos verdenskendte idoler, så må SoMe-generationen også forholde sig til venner, klassekammerater og bekendte, der alle fremstiller den bedste version af sig selv – og dette med grafiske hjælpemidler, der ikke står mål med virkeligheden. Det polerede og noget snævre syn på hvordan kroppen bør se ud, skaber en usikkerhed og følelse af utilstrækkelighed hos en stor del af de unge. For det er ganske få, der rent faktisk formår at leve op til den perfektionskultur, der er blevet skabt med blandt andet glorificeringen af den sunde og veltrænede krop. Konsekvensen er, at flere unge får et uafklaret og blufærdigt forhold til egen krop. I folkeskolen og på landets gymnasiale uddannelser har dette resulteret i, at færre elever går i bad efter idræt. De udtrykker, at de skammer sig over ikke at kunne leve op til de standarder, der hver dag møder deres blik i medier, reklamer og i film.

Det kan være svært at gennemskue præcis hvem der er synderen, når det kommer til at opretholde kropsforskrækelsen. De sociale medier udgøres af os som (for)brugere, og derfor kunne man fristes til at tænke, at det er vores egen forfængelighed, der fastholder blufærdigheden. Så enkelt er det bare ikke. De sociale medier er med til at diktere, hvad der forstås som acceptabelt indhold. Det er eksempelvis forbudt at fremvise kvindens brystvorter på Instagram, fordi dette, ifølge dem, strider imod 'fællesskabsreglerne'. 'Poster' man som kvinde et billede, hvor brystvorten er synlig, bliver

Patreon.com/ScottMetzgerCartoons

METZGER

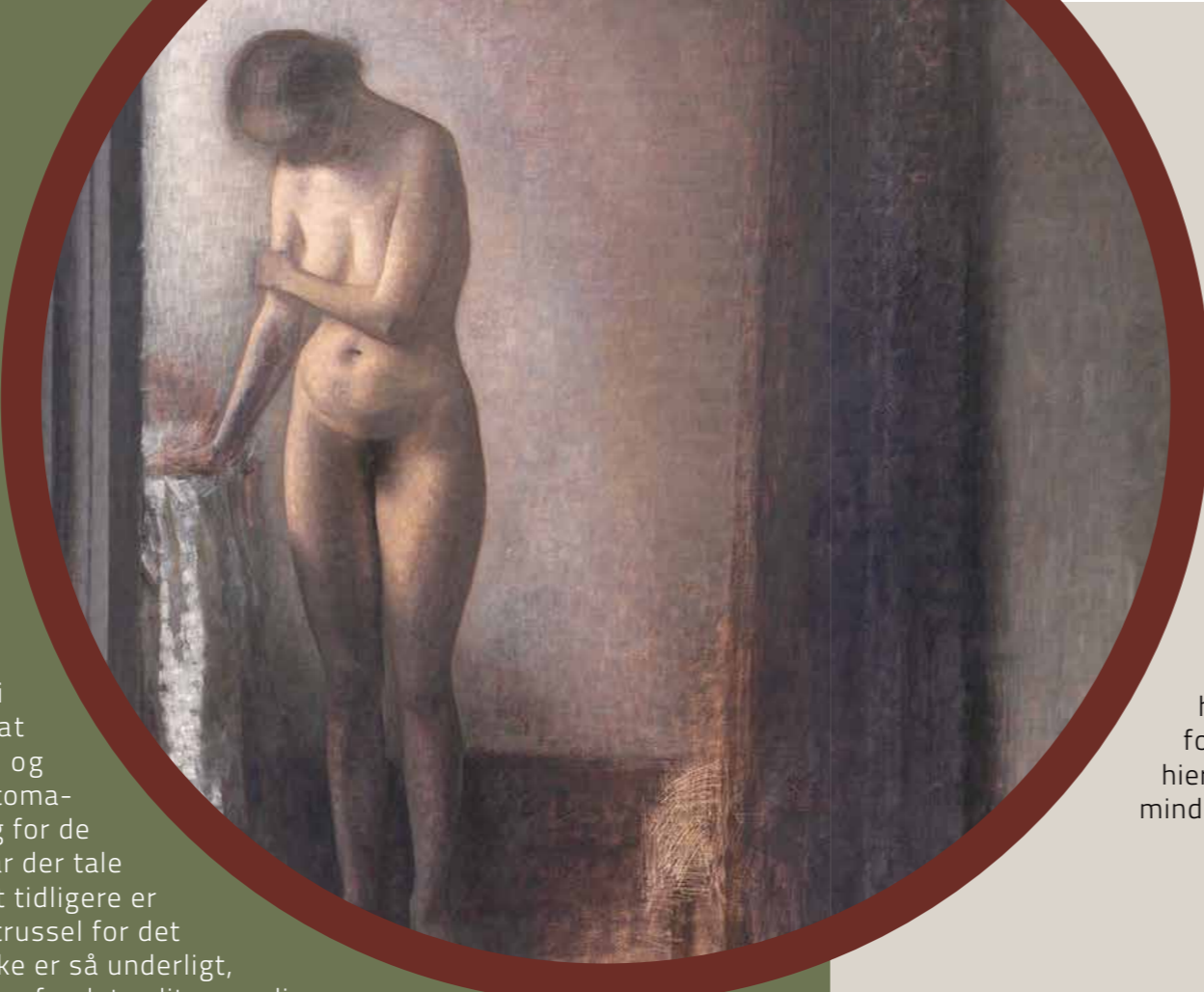
billedet fjernet, mænds brystvorter er ikke underlagt samme restriktioner. Dette er naturligvis en kønslig diskrimination, som er med til at stigmatisere den kvindelige nøgenhed. Resultatet af disse restriktioner er, at de unge kvinder selv begynder at føle, at det er forkert at blotte deres krop i sociale sammenhænge. Restriktionen udvikler sig slutteligt til en form for selv-tvang, der frem for at være ydre styret nu reguleres indefra.

Fortællingen om den syndige kvindekrop

Historisk er særligt kvindekroppen blevet behæftet med skam. Der er en overvægt af kvinder, som føler ubehag over at blotte sig i offentlige sammenhænge. Dette skyldes, at kvindekroppen i højere grad seksualiseres og begæres. I vores samfund er det blevet en automatisk reaktion at forbinde nøgenhed og sex, og for de fleste klinger ordene lige så naturligt, som var der tale om kniv og gaffel eller salt og peber. Som det tidligere er fastslået, så opfattes lyst og begær som en trussel for det civiliserede samfund, hvorfor det da heller ikke er så underligt, at den nøgne kvindekrop er gjort skamfuld. Samfundets elite og religiøse autoriteter har blandt andet holdt dette i hævd ved at moralisere kvinders adfærd og påklædning gennem tiden.

”Men hov... vi har da ikke altid set skævt til social nøgenhed i Danmark. Hvad med de glade 60’ere og hvad med den seksuelle frigørelse i 70’erne?” ville den eftertænksomme læser nok tænke og protestere. Og det er også helt korrekt. Vores forhold til det nøgne har ændret sig og kan derfor ikke opfattes som en statisk størrelse. Vores syn på nøgenheden skal i stedet opfattes som historiske bølger, der skiftevis fordrer og ikke fordrer kropslig blufærdighed. Under Dronning Victorias regenstid (1837-1901) var synet af en kvindes ankel eller læg eksempelvis nok til at vække forargelse hos det bedre borgerskab. Et økonomisk opsving fremavlede en kulturbærende overklasse, der skilte sig ud og afspejlede deres rigdom ved at bære lange pompøse kjoler. Kjolerne var så upraktiske, at kvinderne måtte have tjenestefolk til at servicere sig døgnet rundt. De tildækkende kjoler blev symbol på social prestige, mens de blottede kvinder blev forbundet med utugt og skam. I 1920’erne brød nudist- og naturistbevægelserne i England for alvor med fortidens bornerte forhold til kroppen. Tysklands freikörperkultur satte også fokus på nøgenheden i et forsøg på at vende tilbage til en mere autentisk og naturlig tilværelse, hvor den nøgne krop blev centrum for denne frisættelse. I Danmark oplevede vi for alvor en omvæltning med 1970’ernes ungdomsoprør, hvor begge køn kæmpede for en mere fri seksualitet og for retten til egen krop. Det man kan hæfte sig ved i 70’er-bølgen, er netop, at der med den seksuelle frigørelse medfølger et mere afslappet syn på den nøgne krop. Samme frisind og letsindige kropskultur ser vi dog ikke i dag.

Siden 70’erne er der sket en ændring i vores måde at betragte den offentlige nøgenhed på. Går man en tur på stranden en sommerdag, er synet af et bart kvindebryst en sjældenhed. Det kan virke paradoksalt, at vi i en verden med film, reklamer og vestlig popkultur, der oser af sex og nøgenhed, føler os kropsligt fængslet. Men netop eksponeringen af de (idealiserede) nøgne kroppe alle vegne, har ført os ud i en postmoderne kulturkrise, hvor grænserne i krydsfeltet mellem den seksuelle nøgenhed og den naturlige nøgenhed er blevet udvisket. I vores kultur er det derfor heller ikke unaturligt, at den sociale nøgenhed forbindes med noget erotisk og at mange som resultat heraf vælger at dække sig til af frygt for at udsende ”forkerte” signaler.

Vilhelm Hammershøj
"Stående nøgen kvinde"
Statens Museum for Kunst

”Et sundt
kropsbillede er
med til at øge
selvværdet”

Gå glad i fællesbad

Den stigende blufærdighed hos den unge generation giver anledning til bekymring. De danske skoleelevers modvilje til at blotte sig foran deres klassekammerater i omklædningsrummet vidner om et decideret trivsels- og dannelsesproblem, der må tages hånd om. Med blufærdigheden følger blandt andet en usund selvovervågning og en række uhensigtsmæssige coping-strategier. Nogle unge isolerer sig fuldstændigt, mens andre undgår sociale aktiviteter som strandture, svømmehalsbesøg og fysisk krævende sportsgrene hvor efterfølgende omklædning og bad er nødvendigt. Og omvendt er der både fysiologiske, psykologiske og sociale gevinster at hente ved den kollektive nøgenhed. F.eks. har det at se en bred palette af kropstyper en positiv indvirkning på måden vi betragter vores egen krop. Et sundt kropsbillede er med til at øge selvværdet og ultimativt vores livstilfredshed. Den sociale nøgenhed indeholder tillige elementer af almen dannelse, idet mangfoldigheden i skolens omklædningsrum, i vinterbaderforeningen eller hos naturistforeningen styrker tolerancen og sammenholdet på tværs af kulturer og sociale hierarkier. Derfor en appel om at vi som samfund fremadrettet arbejder på at skabe et mindre fordomsfuldt, mere nuanceret blik på den nøgne krop.

SOLBAKKEN CAMPING

Naturistforeningen Sjælland er en moderne campingplads med fine faciliteter. Nyere toilet- og badebygning, legeplads og information.

Campingpladsen ligger lige ud til Isefjorden med egen bade- og bådebro. Vi ligger i et smukt naturreservat med mange muligheder for dejlige naturoplevelser.

Vi har 7 hytter til udlejning i forskellige størrelser, teltplads samt turistpladser for campingvogne og større telte.

Vi kan udover ophold på campingpladsen anviser ture og oplevelser i området omkring Lejre og Roskilde, både gå- og cykelture.

I løbet af sæsonen tilbydes der flere aktiviteter.

Følg med på hjemmesiden: www.solbakken-camping.dk eller på Facebook

Familiieuge i uge 30 er campingpladsens store tilbagevendende begivenhed med mange aktiviteter for hele familien og fælles spising hver aften. Besøg en familievenlig naturistplads, der har åbent fra 1. april til 1. september. Plads eller booking af hytte kan ske på: solbakken@solbakken.camping.dk eller på tlf. 51 52 94 67.

I paradiset er vi nøgne

af Naser Khader, folketingsmedlem,
Det Konservative Folkeparti

Fortællingen om Guds skabelse af menneskene Adam og Eva, er i både Bibelen og Koranen beskrevet med et syndefald. I Koranen beder Gud sine engle om at bøje sig for Adam og Eva, men én enkelt engel nægter, og det er Satan. For modsat de intetkønnede asekuelle engle, blev Adam og Eva skabt med kønsdele, og Satan udøver sin jalousi ved at friste de to mennesker. I Bibelen er Satan afbildet som en slange, der i Kundskabens træ i Edens Have frister menneskene. Beretningens udfald kender vi alle, Eva lod sig friste og tog et bid af den forbudte frugt, hvilket resulterede i, at de to mennesker sendes ud af paradiset og ned på jorden.

Denne fortælling er udgangspunktet for menneskeliv, hvor skyld og skam er en trofast følgesvend og en påmindelse om, at vi ikke længere er i paradiset. Det er jorden vi betræder, nøgne eller ej.

I virkeligheden er nogen nøgne mennesker, for en kort stund, alligevel i paradiset. I denne stund skammer de sig ikke, og de betvivler ikke deres egen eksistens. Desværre løber tiden ud, og civilisationen påkræver, at de dækker sig til. For livet på jorden er et liv, hvor man er tildækket. Men jorden er også blot en mellemstation for de, der stræber efter at komme tilbage til paradiset. Man skal dog gøre sig fortjent til denne hjemrejse, og man skal give Satan kamp til stregen.

Det burde være en naturlighed at være nøgen, og derfor bør nøgenhed ikke udløse en følelse af skam. En universel følelse, der får mennesker til at tvivle på deres handlinger og til tider deres egen tilstedeværelse. Skammer man sig, stiller man også spørgsmålstegn ved det at være forkert eller anderledes, men det menneskelige legeme har ingen normale, og skam og nøgenhed bør derfor heller ingen kobling have. For det perfekte menneske, den perfekte krop, er en illusion, vi har skabt gennem en fordrejet populærkultur. Vores eget selvbillede er påvirket af andres syn på os, og selvkærligheden og tilfredsheden med vores kroppe ligeså. Vi skal dog skabe vores egen identitet, og i en tid, hvor vi konstant vurderer hinanden, kan det være svært. Det fuldkomne menneske findes ikke, men vi er alle Guds elskede skabninger.

Modelfoto: Esben Fog

Om vi er tilfredse med vores kroppe eller ej, bør dog ikke forhindre os i at omgås hinanden. Selve blottelsen og det at blotte sig for sine medmennesker gør én sårbar, men også nærværende, og det er noget, der i det jordiske liv kan være svært at opleve. Det moderne menneskes værdimæssige prioriteringer har fejlet, for nærhed betyder ikke længere det, at man befinder sig inden for kort afstand af hinanden. Digitaliseringen har nemlig sikret, at vi har nærheden i vores hule hånd. Ironisk er det, men nød lærer nøgen kvinde at spinde, og mon ikke nærheden i dens grundform vender stærkt tilbage.

Kristendommen beretter om Guds skabelse af mennesket igennem en fødsel af Adam og Eva i Edens Have, men efter at de to er u lydige overfor Gud, ser de skyldigt på hinanden, og ser at de er nøgne. Følelsen af skam fremtræder, og de to gudskabte mennesker dækker sig til. Som en slange i paradiset, sniger blufærdigheden sig ind på os op igennem barndommen og symboliserer dermed også overgangen fra barn til voksen. Med løftet hoved og ranket ryg bør vi alle alligevel gå stolte her på jorden, også som Gud har skabt os.

“Det burde være en naturlighed at være nøgen”

Rassol Travel

Rejs trygt med Rassol Travel - Medlem af Rejsegarantifonden

Vi tilbyder naturistrejser i Europa og skræddersyr din rejse.

- Skal det være ferieejlighed eller hotel ?
- Skal det være flyrejse eller kørselv ferie ?
- Grækenland, Kroatien, Spanien eller Frankrig ?
- Skal det være med halvpension eller selvforplejning ?

Bestil et uforpligtende tilbud på din sommerferie.

Hvis rejsen ikke kan gennemføres på grund af Covid-19 pandemien, refunderes rejsens pris.

Rassol Travel, Københavnsvej 347, 4760 Vordingborg - Tlf. 6163 4212 - Mail: Mail@rassol.dk

Nøgenhed i kunsten – og udenfor

af Torben Larsen, formand for Danske Naturister

Er det i grunden ikke paradoksalt, at der er så meget nøgenhed inden for kunstens verden og så lidt i samfundet udenfor? Specielt når man tager i betragtning de mange, især performancekunstnere, der netop med kunsten som redskab har som sit mål at gøre op med nøgenforskrækkelsen og kroppens seksualisering i samfundet. Det gælder blandt andre for Palle Granhøj med danseforestillingen 'An Eve and an Adam', for Mathilde Grafström med udstillingen 'Female Beauty', for Elisa Kragerup med 'Metamorfoser' og for Mette Ingvarsen med '7 Pleasures'. Listen med gode kunstneriske initiativer er lang.

'Ej blot til lyst' står skrevet over bl.a. Det Kgl. Teaters gamle scene som en opfordring til publikum om at reflektere over det oplevede; alligevel når kroppenes budskab ikke ud over scenekanten. Jo mere den naturlige nøgenhed tabuiseres i offentligheden, jo mere flourerer den kunstneriske nøgenhed på teatret som en slags modreaktion, men tilsyneladende uden den store effekt. Så hvad skal der til - hvilke teaterstykker skal gå over scenen - for at budskabet lagrer sig i publikum efter tæppefald? Det er som om, at publikum hænger blufærdigheden i garderoben sammen med overtøjet, men desværre ifører sig begge dele efter forestillingen.

*Nej til kropsskam
og selvhad
- ja til fri udfoldelse
og livsglæde*

De to dansere Sofia Pintzou og Nikolaj Karczewski optræder i forestillingen 'An Eve and an Adam' som Vorherre har skabt dem, nøgne og naturlige. Foto: Granhøj dans

Problemet ligger måske i, at de sceniske udfoldelser i mange tilfælde er aparte og virkelighedsfjerne, hvilket kan gøre dem besværlige for tilskuerne at omsætte til hverdagslivet uden for teatrets fire vægge. Et andet problem kunne være, at de optrædende eller udstillede kroppe ikke repræsenterer den almindelige krop, altså ikke viser kroppens mangfoldighed, men i kraft af de medvirkendes oftest veltrænede kroppe snarere forherliger den 'perfekte' krop – stik imod intentionen.

Skal performancekunsten lykkes med at afdramatisere den naturlige nøgenhed, kunne meget tyde på, at forestillingen skal foregå præcis dér, hvor blufærdigheden trives og i en opsætning, der umiddelbart vil kunne genkendes som hverdagsagtig. Altså en form for ikke-outreret gadeteater med ganske almindelige, men nøgne mennesker som aktører.

Mathilde Grafström udstillede 'Female Beauty' flere steder, bl.a. på Nytorv i København i sommeren 2016.

For at støtte op om udstillingen deltog en række medlemmer fra Danske Naturister. Udstillingens fotostater blev derved suppleret med nøgne kroppe af kød og blod.

For publikum var der ingen tvivl om, at der her var tale om et arrangement på en social og kulturel baggrund. Af samme grund udeblev protesterne fra de påklædte omkringstående.

Det interessante var nu at iagttage folks reaktion, når naturisterne bevægede sig væk fra udstillingens epicenter. Der var ingen reaktion. Selv ikke da fire af naturisterne slog sig ned i torvecafeen tæt ved. Nøgne med hver en fadøl og på hver sit håndklæde. Cafeens øvrige gæster accepterede tilsyneladende det nøgne look i cafeen, da de havde indset naturisternes tilhørsforhold til udstillingen.

Man kan kun gisne om, hvad der ville være sket, hvis ikke udstillingen havde givet de fire naturister en form for legitimitet til det nøgne ophold i cafeen. Altså hvis de bare uanfægtet havde sat sig på cafeens stole uden en trevl på kroppen og uden udstillingen som katalysator for provokationen. Jeg gætter på, at der ikke ville gå lang tid, før de fik spørgsmålet om, hvad de havde gang i og i mangel på ét for spørgeren tilfredsstillende svar blev bedt om at tage tøj på eller forlade etablisementet.

Den manglende iscenesættelse gør, at det kunstneriske islæt forsvinder, og tilbage står kun den provokerende nøgenhed, hvorved den ønskede virkning, dvs. omgivelsernes accept, udebliver. Omvendt kan iscenesættelsen som nævnt blive for outreret, hvorved nøgenheden accepteres under forestillingen, men aktionen efterlader sig intet forsonende i tilskuernes efterfølgende syn på den nøgne krop.

Nøgenheden kan altså fint tolereres, når bare den er stækket som et statisk fænomen som på Thorvaldsens Museum og Glyptoteket eller som et forbigående udbrud under streng kontrol. Den 'formålsløse' og utæmmede, men naturlige nøgenhed har i skrivende stund ingen gang på jorden – bogstaveligt talt!

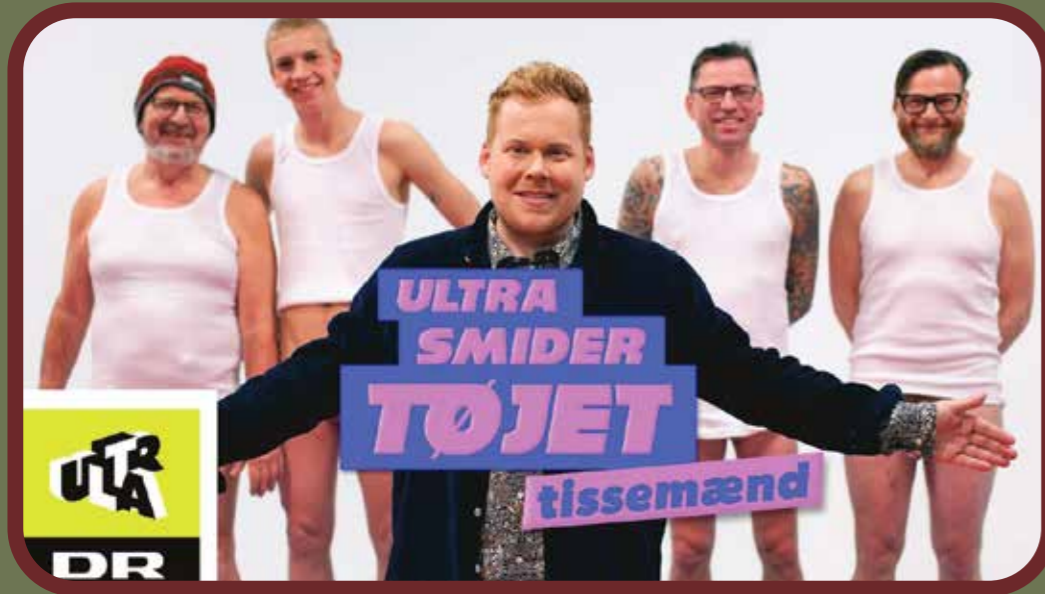
Rystende at DR lærer syvårige om køn og sex

af gruppeformand for Dansk Folkeparti, Peter Skaarup

En højst mærkværdig børneudsendelse. Det er min konklusion på programmet 'Ultra smider tøjet' på DR Ultra.

DR deklarerer selv, at udsendelsen er passende for børn ned til 7 år. Særligt episode 5 fra sæson 1 med navnet 'Hvilken tissemand er mest almindelig?' har vakt uro hos mig.

Udsendelsen starter lige på og hårdt. En gruppe midaldrende mænd står i morgenkåbe og er åbenlyst nøgne indenunder. Studiet er samtidig fyldt med småbørn, der filmes, mens de midaldrende mænd blotter sig, hvorefter nogle små piger og drenge bedes om at vurdere de voksne mænds tissemand.

Er tissemandene normale, lyder spørgsmålet. Her står jeg af. Det er ikke public service for børn helt ned til syv år. Der er ingen grund til at fylde så unge børns hoveder med den slags.

DR Ultra smider tøjet

Jeg fandt ærligt talt hele episoden lige dele frastødende og ufrivilligt komisk – havde det ikke været for de mindreårige børn i studiet og alle dem ude bag skærmen – der var blevet taget som gidsler af og i DR Ultras aparte 'børneprogram om tissemand'.

Jeg er dybt rystet over, at nogen på DR Ultra kan få den tanke, at småbørn skal undervises i tissemands former – det samme gælder det tilsvarende program om tissekoner – allerede i en alder af 7 år. Hvad handler det egentligt om? Hvad skal småbørn i øvrigt få ud af at kigge på voksnes kønsorganer, når deres egne jo slet ikke er udviklede eller færdigformede fra naturens side?

Børnene kan jo ikke identificere sig med voksnes kønsorganer og tænker ikke i de seksualiserede baner som voksne mænd, 'der måler tissemand' – for nu at bruge et populært udtryk – gør.

I min optik skal små børn have lov at være børn. De skal ikke indføres i de voksnes tissemands-univers og tvinges til at se på nøgne midaldrende mænd og kvinders kønsorganer. Jeg betragter det som en slags mentalt overgreb på børnene og deres barnlige og uskyldige børneunivers. Det er moralsk forkasteligt. Jeg håber, det var en enlig svale, en såkaldt svips, fra DR Ultras side. Der kunne i al fald meget nemt opstå mistanke om urent trav og meget forkerte tanker om børn og deres seksualitet, når voksne mennesker på landets førende og statsfinansierede TV-kanal blander børne-TV sammen med voksnes kønsorganer og opfattelsen af disse som 'normale' eller ej.

Den glidebane bør stoppes lige på stedet.

DR Ultras kanalredaktør, Morten Skov Hansen, om programmet:

Formålet er at illustrere over for de danske børn den variation af kroppe, vi lever iblandt, men meget sjældent ser. Det skal hjælpe børnene til at blive klogere på både deres egne og andres kroppe og sikre et mere alsidigt billede af den naturlige menneskekrop, end det børnene typisk møder på f.eks. sociale medier.

Modelfoto: Esben Fog

Samfundets spejl

af Mette Duekilde, presseansvarlig for Danske Naturister

At være blufærdig betyder, at man ikke vil vise dele af sin krop eller sin væremåde for andre. Man tænker på hvad andre vil mene om det, de ser og skammer sig så at sige på forhånd. Spejlbilledet er ikke dit billede af dig selv, men dit billede af hvordan du tror andre ser dig.

Kropsidealet ændrer sig med tiden. Det har dog længe og på tværs af kulturer været et ideal, at kvinders hud skal være glat og blød som et barn på de områder, man kan se. Hvilke områder det er, ændrer sig med moden. I den victorianske tid, hvor kvinder var helt tildækket, var der ingen norm om, at kvinder fjernede kropsbehåring, for man kunne kun se hænder og ansigt. Skulle en letlevende kvinde vise sin behårede armhule blev det anset for seksuelt pirrende, fordi det ledte tanken hen på andre steder, der også var behårede. Så skammen over at vise behårede områder var for så vidt intakt; at fjerne håret var blot ikke et tilstrækkeligt alternativ.

Kropshistorikere mener at have lokaliseret startskuddet for kvinders fjernelse af hår under armene til en annonce i det amerikanske tidsskrift Harper's Bazaar i 1915. Ærmeløse kjoler var nu kommet på mode og i annoncen fremhævedes det, at bærere af disse sommerkjoler burde fjerne deres hår. Afsenderen på annoncen var naturligvis et barberfirma, der så et nyt marked åbne sig. Med kjolelængdens hastige fart opad i 20'erne kom også benene i fokus, som et mål for hårfjerning. Ændringer i kjole-, ærme- og badetøjsmode har skabt ændringer i hvor det anses nødvendigt – og muligt – at fjerne hår for at kvinder ikke behøver skamme sig over deres udseende.

Men først i 70'erne, og nu igen i 10'erne, er der kommet en modreaktion, hvor både bar hud og hår vises frem. Hvorfor skal kvinder skamme sig over naturlig hårvækst, som alle mennesker har? I de seneste år er det blevet en trend at vise billeder af sig selv med naturligt behårede armhuler. Popstjerner som Madonna og Miley Cyrus har været med. På Instagram findes masser af billeder af stolte kvinder, der viser nytillvoksede armhuler frem, som de nu har fundet modet til ikke at barbere. De ville gerne også vise andet hår, der har fået lov at blive, hvor det er, men det er vanskeligt på sociale medier, der har påtaget sig at håndhæve idealer om hvilke dele af kroppen, man skal skamme sig over at vise frem.

Kvinderne på Instagram bliver mødt af kommentarer om, at de er stærke og modige. Man skal være stærk for at turde være anderledes. Ligesom den hyppigste kommentar jeg får på at jeg er naturist er at jeg er modig. Hvorfor skal man være modig for at være den version af sig selv, man er mest afslappet med? Debatten om hår og hårfjerning er en del af en ligestillingsbølge. Kvinder skal stå ved deres naturlige udseende og væremåde og ikke ændre sig, fordi samfundet vil definere, hvordan en rigtig kvinde skal være og se ud. Men ligestillingen virker også den anden vej. Hår er ikke nødvendigvis mandigt, så mænd fjerner i stigende grad hår, især fra ryg og bryst. Til tider på deres kæresters opfordring, fordi kvinder har en holdning til mænds krop. Her er samfundet ved at kamme over i en negativ ligestilling, hvor begge køn ligger under for andres opfattelse.

Idealet må være, at alle har ret til at se ud som de vil. Om det er med en krop med naturlig behåring eller med en krop med fjernet hår, tilføjet tatovering eller hvad du ellers selv synes er pænt og rart. Bare du selv synes, det er den du er. Stå ved din krop uden at blande andres holdning ind i det – uden at være blufærdig.

"Idealet må være, at alle har ret til at se ud som de vil"

Hvad sige loven?

af Torben Larsen,
formand for Danske Naturister

Siden 1976 har det været tilladt at bade nøgen fra alle danske strande (Justitsministeriet)

Siden 2016 har det været tilladt at færdes nøgen i de danske statsskove (Naturstyrelsen)

For begge tilladelser gælder, at man skal opføre sig anstændigt og tage hensyn til andre.

Lovgivningen i Danmark sætter ingen faste rammer for, hvor og hvornår man må være nøgen.

I Ordensbekendtgørelsens §3, stk. 2 står der:

Det er forbudt at udvise uanstændig eller anstødelig opførsel, der er egnet til at forulempe andre eller vække offentlig forargelse.

Det er altså ens opførsel, det kommer an på. At være nøgen i det offentlige rum er således ikke i sig selv ulovligt!

Central Scotland News Agency

*Stephen Gough – the naked Rambler
forlader Kirkcaldy Sheriff Court, juli 2012*

Picture copyright The Central Scotland News Agency/Mike Day

Danske Naturisters aktiviteter i 2020

For aktiviteter i 2021: Se naturister.dk

Som følge af regeringens restriktioner ifm. corona-pandemien blev antallet af gennemførte aktiviteter i 2020 desværre stærkt begrænset.

Landsforeningen	DN Nord
15. aug. Årsmøde på Tysmosen FriluftCenter	- Nøgensvømning i Sofiendal Svømmehal, Aalborg, i alt 14 gange - Wellness i Sæby Svømmehal, i alt 2 gange
DN MidtVest	DN Østjylland
- Nøgensvømning i Durup Svømmehal, i alt 5 gange 01. jan. Nytårsbadning 01. feb. SaunaNight i Bjerringbro Idrætscenter 14. feb. Familiewellness i Viborg Svømmehal 29. feb. Wellness i Sydthy Kurbad 08. mar. Generalforsamling 12. juni Sæsonåbning af Græm Strand	- Vand, plask & Wellness i Skanderborg Svømmehal, i alt 3 gange 01. mar. Generalforsamling
DN Fyn	DN Trekanten
- Nøgensvømning i Nyborg Idræts- og Fritidscenter, i alt 5 gange 29. feb. Generalforsamling i Nyborg Idræts- og Fritidscenter 01. aug. Guidet nøgenvandring i Svanninge Bjerge	- Nøgensvømning i Børkop Svømmehal, i alt 13 gange 07. mar. Generalforsamling
DN Sjælland	DN Frederiksberg Svømmehal
- Nøgensvømning i Herfølge Svømmehal, i alt 3 gange - Nøgensvømning i Korsør Svømmehal, i alt 6 gange - Nøgenbowling i Haslev Bowlingcenter, i alt 4 gange 21. juni Nøgenvandring ved Rørvig	- Nøgensvømning i Frederiksberg Svømmehal, i alt 10 gange 23. feb. Fastelavnsarrangement i Frederiksberg Svømmehal - Wellness og Kurbadarrangementer i Fr. Svømmehal, i alt 2 gange
DN Storkøbenhavn	DN Tysmosen FriluftCenter
- Nøgensvømning i Blovstrød Svømmehal d. 24. jan. og 28. feb. 15. aug. Årsmøde på Tysmosen FriluftCenter	- FredagsGus, i alt 8 gange

TRANUM KLIT CAMPING

NATURISTCAMPING
- et stenkast fra Vesterhavet

Medlemmer af Danske Naturister
kan mod fremvisning af medlemskort få
20% rabat på pladsleje og persongebyr

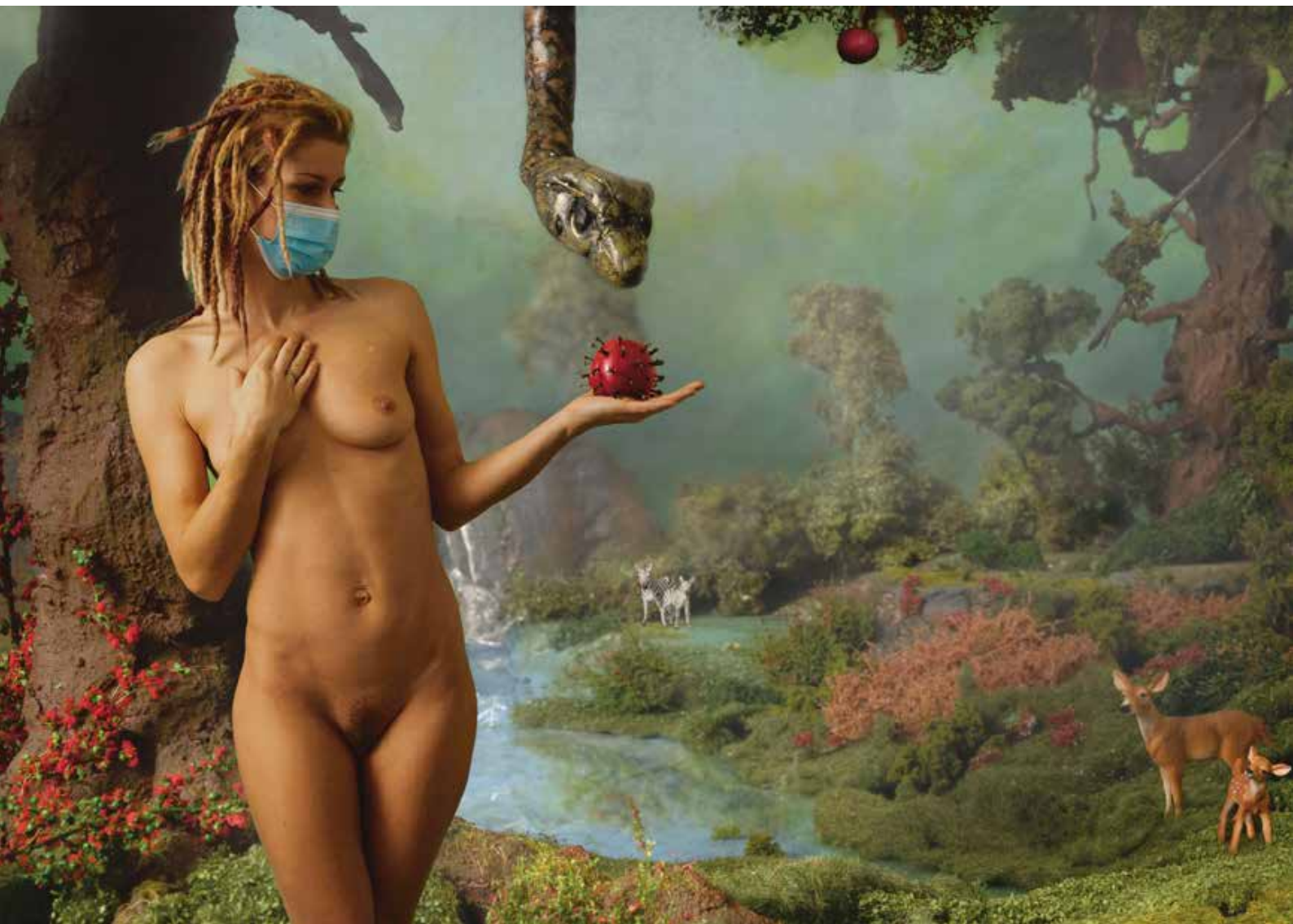
Tilbuddet er gældende for forårssæsonen 26/3 - 26/6 2021
- det kan ikke kombineres med andre rabatter

WWW.TRANUMKLITCAMPING.DK

SHELTERS // EVENTS // HYGGE OG FÆLLESSKAB // SAUNA OG SVØMMEBAD

VI SES PÅ:
TYSMOSEN
FRILUFTSCENTER & NATURCAMPING
WWW.TYSMOSEN.DK

Covid-19 satte i dén grad sit præg på 2020! Modelfoto: Esben Fog

FIND OS PÅ SOCIALE MEDIER

